

„ПІДВИЩИТИ ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ І КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ“

Розвивати вищу і середню спеціальну освіту відповідно до вимог науково-технічного прогресу, підвищувати якість підготовки і поліпшувати ідейно-політичне виховання майбутніх спеціалістів.

Ці рядки з проекту Директив містять широку програму на наступне п'ятиріччя. Як свідчить

статистика, масштаби вищої освіти в основному відповідають потребам. Кількісний показник: два студенти на 100 чоловік населення близький до оптимального на сьогодні. Головна проблема сімдесятих років — якість. Це магістральна мета, а темп і широта, з якими вона переходитиме в нинішній

ІНЖЕНЕРИ

М. Л. БРИГІНЕЦЬ, ректор інституту. Пішло вже четверте десятиліття відтоді, як почалася біографія нашого інституту. Але ніколи ще він не переживав такої, як нині, пори змін, перетворень. Велику роль відіграло перебазування в Тернопіль, що створило найсприятливіші умови для всебічного розвитку й удосконалення наукової і навчально-матеріальної бази, приведення їх у відповідність з сучасними вимогами. Сталися значні позитивні зрушення і у вирішенні проблеми забезпечення вузу висококваліфікованими кадрами вчених і викладачів, розгортання теоретичних досліджень, здійснення практичних занять, поліпшення побутових і культурних умов для наших студентів і працівників.

Великі перспективи відкриваються для інституту в дев'ятій п'ятирічці. Вийдуть до ладу новий навчальний корпус корисною площею 12,5 тисячі квадратних метрів, спортивний оздоровчий табір, водна станція, лижний трамплін, віварій, теплиці, навчальні майстерні з ручної та механічної обробки дерева і металу, термічний і складувальний цехи. Буде закладено дендропарк, створені кабінети технічних засобів навчання, методики математики і обчислювальної техніки, типові шкільні з біології, фізики та математики, лабораторії — конкретно-соціологічних досліджень, проблемна з фізичних методів дослідження металів, психології і спорту, умовних рефлексів,

нари забирають тисячі карбованців, а хто пробував зважити їх віддачу?

Гадається, що слід на базі заочних відділень педагогічних інститутів створити факультети підвищення кваліфікації, перетворивши ці відділення згодом, разом з інститутами удосконалення, в бази підвищення кваліфікації вчителів.

Г. М. ЛИСЕНКО, завідувач кафедри фізики. Фізика — серед наук найбільш прикладна. Закономірною, що в нас по інституту найбільша матеріальна база — майстерні, навчальні лабораторії. Але в той же час і найбільша потреба в розширенні, поповненні, вдосконаленні саме в нас.

За даними ЮНЕСКО вибухоподібно розвивається фізика — за 7 років обсяг її подвоюється! Прагнемо все нове так чи інакше донести, бо не бути на пульсі нового — що ж це тоді за вчитель? І програму виконуємо, але ж має значення, на яких приладах: морально мертвих чи — на сучасному рівні. Вчитися, гадаю, треба на найкращому і на тому, що це в лабораторіях та конструкторських бюро.

Тут наші бажання й необхідність у п'ятиріччі, як часто буває, з можливостями. Прилади, машини дорогі, а асигнування на кафедру малі. Вихід? Договірні роботи, конструкторська творчість викладачів і студентів. Вірно. Але це дуже маленький вихід. Крім того, вважаю за необхідне застерегти від надмірного захоплення тим, що називають

науковими розробками важливих народно-господарських проблем, кращого інформування про роботу колег в інших вузах, науково-дослідних установах, спеціалізованих лабораторіях.

В. Г. ЛУК'ЯНЕНКО, проректор по заочному навчанню. Для роботи нашої системи найскладніше і найболючіше — це проблема якості знань. Найгірше, що нам, усім з системи заочної освіти, доводиться вирішувати її наодинці. Є, правда, республіканський науковий методичний кабінет, але єдина допомога звідти — просьба надсилати статистичні дані. А потрібна ж і література, і змінені плани відповідно до нових навчальних програм у школах, посібники, книги.

З другого боку — умови на місцях. Щоб якось зрушити інертність і байдужість, вивчити краще стан справ, ми в цьому навчальному році перевірили 13 райвно. Берегти час заочника, сприяти в його нелегкій праці, підтримувати — це теж обернеться гарною якістю знань.

Дещо нам вдалось, і успішність під час державної зимової сесії, наприклад, із суспільних дисциплін становила 93,9 відсотка. На жаль, із спеціальних дисциплін подібним похвалитися не можемо. Там багато що залишає бажати кращого. Значить, нам необхідно посилити контроль разом з органами народної освіти на місцях і поліпшити керівництво навчанням заочників ме-

М. Л. Бригінець.

І. Я. Заборукський.

Г. М. Лисенко.

З. Я. Крайнер.

фізіології спорту та динамічної анатомії, фізико-хімічних методів аналізу, а також шкільні навчально-дослідні ділянки і фондовий гербарій.

За п'ятиріччя набагато зросло кількість спеціалістів вищої кваліфікації. Майже подвоївся число кандидатів наук, а шестеро захистять докторські дисертації. Конtingент викладачів у 1975 році становитиме понад 150 чоловік, з них сімдесят матимуть ступінь доктора чи кандидата наук, студентів на стаціонарі буде у півтора раза більше і досягне 1600. Понад 3100 юнаків і дівчат одержать диплом Тернопільського педагогічного, стануть вчителями математики, фізики, біології, хімії, фізичного виховання. До речі, з 1 вересня нинішнього року ми готуватимемо фахівців з нової спеціальності — хімії з додатковою — біологією.

І. Я. ЗАБОКРИЦЬКИЙ, завідувач кафедри марксизму-ленінізму. Формувати суспільно-політичні погляди студента, озброїти знаннями для глибокого розуміння питань життєвої практики, політичних подій, умінням розпізнавати прояви ворожої ідеології і успішно боротися з нею — все це мета викладачів кафедри.

Докорінно поліпшити викладання історії КПРС — це значить розв'язати методологічні проблеми змісту курсу, а також наукової розробки методики.

Це особливо актуально в зв'язку з особливостями розвитку науки в нашу епоху. Загальна сума людських знань подвоюється кожні 9—10 років. Кількість статей, які публікуються щорічно лише в періодичних наукових виданнях, становить понад три мільйони. Цей «вибух наукової інформації» не може не зачепити всієї системи освіти і, в першу чергу, вищої школи. Відображенням цього є зростаюче протиріччя між швидким збільшенням обсягу знань, які ми хочемо передати студентам, і тісними рамками учбового часу.

Єдиним шляхом, який веде до вирішення цього протиріччя, є суворий відбір матеріалу для учбових програм і найбільш раціональне використання учбового часу. Ми взяли курс на оптимізацію навчального процесу.

Саме життя вимагає переходу до проблемного читання лекцій з історії КПРС та інших суспільних наук, що зовсім не заперечує цільність і єдність учбового процесу.

В такому напрямку і розпочата перебудова викладання курсу історії КПРС та інших суспільних наук в нашому інституті. Відповідно перебудовуємо плани семінарських занять.

Ми переконані, що така перебудова сприятиме підвищенню інтересу студентів до суспільних наук, активізації їх самостійної роботи, а отже, поліпшенню якості підготовки учителів.

У проєкті Директив наголошується на необхідності «поліпшити ідейно-політичне виховання майбутніх спеціалістів». Скажу, що тут всім нам треба замислитися. Досі кожен шукає свого шляху, кожен знайшов свого «конька» (Дрогобич, наприклад, славиться естетичним, Волинь — військово-патріотичним вихованням), упускаючи в іншому. Хоч індивідуальні форми є і будуть, все ж оптимальні, єдині плани — обов'язкові наукові плани виховної роботи необхідні. І посада проректора по виховній роботі сприяла б поліпшенню цієї роботи, тим більше, що в деяких педагогах такі посади є.

Враховуючи справді швидкий ріст наукової інформації, вимоги технічної революції, проблема перепідготовки вчителів стає гострою. А як вона вирішується? Залежно від власної ініціативи і рівня. Курси, семі-

нари «зробили власними силами». Це прекрасно, якщо... не зарахунок учбового часу.

Досі ми програму забезпечували, і на наші кадри не скаржились. Але життя ставить все нові вимоги. Школа наша політехнічна. Крім фізики, є і, очевидно, будуть розширюватися технічні дисципліни. Потрібно для них зразково майстерня. Потрібно підготувати до 600 викладачів, оскільки працюють на цих посадах переважно люди без спеціальної освіти. Чекаємо, що відкриється нова кафедра загальнотехнічних дисциплін. Уже з наступного року приступимо до створення галузевої лабораторії з фізичних методів дослідження і за рік-два вона переїде на госпрозрахунок.

Важливий фактор — наукова робота. До кінця п'ятиріччя, сподіваємось, на кафедрі прибудуться 8—9 кандидатів наук.

З. Я. КРАЙНЕР, завідувач кафедри хімії. Бурхливий розвиток хімії ставить нові вимоги до тих, хто має закласти в людині фундамент знань з цієї науки. Звідси настійна потреба удосконалювати підготовку фахівців, застосовувати найновітніші форми і методи навчання, широко пропагувати досягнення сучасної хімії, виявляти і дбайливо вирощувати найбільш здібну до цієї науки дітяру.

Вимогами і потребами дня продиктовано відкриття у нашому інституті нової спеціальності — хімії з додатковою — біологією (до останнього часу була спеціальність біологія з додатковою — хімією). Головні зусилля зосереджуються на поліпшенні теоретичної підготовки майбутніх учителів хімії. Це особливо важливо в зв'язку з введенням і тематичним розширенням в школах факультативних занять, що потребує від учителя більш глибоких знань. І у нас, у вузі, розширена тематика факультативних дисциплін, а також курсів та семінарів за вибором студентів.

Активна участь студентської молоді в предметних наукових гуртках — один із важливих засобів глибокого опанування тою або іншою галуззю знань. Наша кафедра робить все, аби залучити до досліджень якомога більше юнаків та дівчат. Багато з них працюють над темами, які розробляють наші вчені. Наукова лабораторія, де сидять викладач і студент, це — чудова школа виховання. Не випадково чимало з них, хто пройшов шлях експериментаторства у вузі, зокрема на нашій кафедрі, нині вже захистили дисертації або навчаються в аспірантурі, сотні їх здобули визнання як знавці предмету, майстри педагогічної справи.

На закінчення хочеться поставити питання про координацію наукових досліджень. Її треба здійснювати найенергійніше, щоб покінчити з зайвим дублюванням, розширити найбільш ефективні комплексні на-

вчально-дослідні ділянки і фондовий гербарій.

Це — важливо, адже за планом на п'ятирічку через систему заочного навчання має пройти 1790 чоловік. Це — вчителі, який їх фаховий рівень, країні далеко не байдуже.

А. С. ГАЛІЦІН, завідувач кафедри математики. Небувалий темп розвитку науки, техніки. Таке веління часу, такий клич партії. Наш виклад у це найбільш значуще завдання — через навчальну, наукову, пропагандистську, дослідницьку роботу.

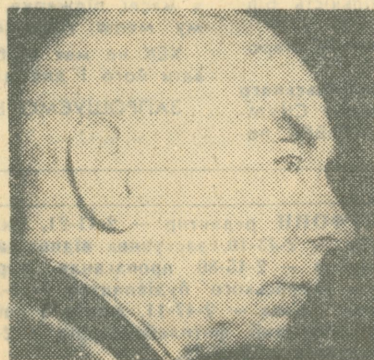
Наші цифри в першому — 1000 годин, прочитаних для вчителів області, 600 — для населення; нові спецкурси для студентів: «Інтегральні та диференціальні рівняння математичної фізики», «Елементи функціонального аналізу», «Лінійне програмування», «Спеціальні функції» та ін. Це дозволяє студентам бути в курсі останніх досягнень математичних наук, формує смак до наукових досліджень.

У нас — філіал заочної школи при Московському університеті, а навчаються переважно учні сільських шкіл, і багато її випускників нині студенти технічних вузів. Науковці кафедри не сторонні люди, не гості на математичних олімпіадах і факультативних заняттях, таким чином готують фундамент для прийому на факультет людей з більш високим рівнем логічного мислення.

Все це дістає своє продовження — на кафедрі три наукових студентських гуртки. Одна з робіт в цьому році здобула II премію на республіканському конкурсі. Все це очолюють викладачі, які самі займаються науковою роботою, — дисертації нині готують десять чоловік. Сприяє цьому і робота над госпрозрахункомою — «Проблеми ізотермічного зберігання зріджених газів».

Але нині жодна скільки-небудь важлива робота неможлива без електронно-обчислювальних машин. І вчитель їх мусить знати. Нам вони потрібні, тим більше, що створюємо кабінет програмованого навчання і обчислювальної математики — такі фахівці будуть все більш необхідні господарству уже в найближчому майбутньому.

Б. М. ШИЯН, декан факультету фізичного виховання. Учителю фізичного виховання, випущений сьогодні, працюватиме і в 2000 році. Це фахівець, як прийнято говорити, широкого профілю: педагог, спеціаліст-тренер, організатор, пропагандист. Таким буде завтра. Уже тепер, даючи замовлення, школи все частіше ставлять умову, щоб був і «вузьким» спеціалістом у певному виді спорту. Питання професійної підготовки було предметом широкого обговорення ради факультету та партійних зборів.

Г. П. Смолий.

М. Д. Касяненко.

М. І. Г

ПІДГОТОВКИ І РІВЕНЬ ГІТЧНИХ КАДРІВ". З проєкту Директив

день, у руках педагога. Від його знань і горіння, від його уміння і ширості, від його творчого вогнику спалахує незгасне полум'я любові; що матеріалізується в продуктивній праці на ланах, у цехах заводів, у лабораторіях вчених і дослідників, практиків і теоретиків.

Фігура педагога, вихователя — центральна у важливому процесі формування висококваліфікованого спеціаліста, відданого ідеалам комунізму. То який він, вихователь, яким буде завтра? Про проблеми навчання вчителів, труднощі і пошуки, здобутки і плани говорили на традиційній зустрічі в редакції вчені і викладачі Тернопільського педагогічного.

ПЮДСЬКИХ ДУШ

Факультет переживає тимчасові труднощі, пов'язані з відсутністю бази. Але уже в цьому році здамо в експлуатацію дітній спортивний комплекс. Ця споруда, що відповідає сучасним вимогам і побудована силами студентів факультету під керівництвом викладачів кафедри спорту (завідчий Ф. М. Бурбан), забезпечить одночасно заняття 6—7 академічних груп (до 200 чоловік). Такої на Тернопіллі ще не було. З часом розв'яжеться і проблема зими. В новому корпусі буде три спортивних зали. За п'ятиріччя факультетом планується збудувати спортивно-оздоровчий табір, лижний трамплін, водну станцію.

Але й тепер наші труднощі аж ніяк не повинні знизити рівня навчання і підготовки. Не здаємо позиції і на змаганнях.

Але наша мета — масовий спорт на високому рівні, і труднощі, пов'язані з відсутністю зимової спортивної бази, могли б розв'язуватися успішніше при належній увазі в першу чергу міського відділу народної освіти. Це ж і в їх інтересах. Бо крім пропаганди спорту, все ж наші випускники на 50 відсотків — завтрашні вчителі Тернопільської області.

М. І. ГЕРЦ, секретар партбюро. Я хоч і почати давніми словами С. М. Кірова: «Бивчаючи опір металів, не забувайте про опір буржуазії». З того часу багато змінилось — і ми, і світ буржуазії. Став він більш підступним, його пропаганда замаскована, хитра, і нам, отже, бути у неозоробенні. А зброю кувати у вузі. Тут і особистий вплив викладача, наснаженість, ідейність його лекцій, і система позалекційного виховання, яка не знає різнок, розкладу, схем.

Спинюся на одній з форм, що утвердилась, як засіб формування якості громадського діяча. Це — школи комсомольського активу, пропагандистів і лекторів, загонів вожатих, інструкторів по спорту, керівників художньої самодіяльності, автотоспрані, керівників з вейсноту-прикладних видів спорту. Всього в інституті 15 груп громадських професій, і охоплюють вони понад 450 студентів. Крім усього сказаного вище, студент здобуває ще одну спеціальність, яка необхідна майбутньому вчителю.

Для прикладу. В школі комсомольського активу та пропагандистів і лекторів студенти оволодівають навиками комсо-

вивчення здібностей, нахилів і виховання, переконання, враховуючи потреби держави в певних професіях, категоріях працівників. І тут — наші зв'язки з школою інтенсивні.

Перебудова школи згідно з новими програмами обумовлює необхідність методичних пошуків, багатьох змін в організації праці, удосконаленні педагогічного процесу. Назріла потреба в перепідготовці вчителів, керівних кадрів не епізодично, а ґрунтовно, що і робимо через семінари, лекції, консультації, допоміжні форми впливу, готуючи і рекомендуючи посібники.

В. І. ТРОШЕНОК, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання. Зараз наша кафедра у співдружності з інститутом удосконалення кваліфікації вчителів та обласним відділом народної освіти переглядає навчальні програми лекційних та практичних курсів з метою поліпшення ідейно-теоретичної та професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів фізичного виховання. Робота, яку плануємо завершити до початку наступного навчального року, має принципове значення, бо ґрунтується на врахуванні сучасних вимог і потреб. Вона сприятиме підвищенню ефективності навчально-виховного процесу.

Уже перші місяці життя і праці в Тернополі, незважаючи на певні труднощі і деякі початкові незручності, відкрили перед нами неабиякі можливості в галузі наукових досліджень, практичної перевірки набутих знань і в збагаченні спортивно-масової роботи. Всі викладачі і студенти нашого факультету з ентузіазмом взялися за створення вузівської спортивної бази, активніше почали виступати в різних змаганнях, допомагати спортивним колективам підприємств, установ, організацій, навчальних закладів.

Особливу увагу приділяємо нині створенню посібників і методичних розробок для вчителів фізвиховання та студентів. У найближчі два-три роки будуть видані посібники з рухомих ігор, з використання загально-розвиваючих та підвідних прав у шкільному уроці фізвиховання.

На кафедрі розробляється наукова тема: «Фактори, які обумовлюють вибір і формування в учнів педагогічної професії».

Кожна кафедра обрала тематику для комплексних досліджень. Зоологи створили лабораторію фізіології для вивчення впливу магнітного поля на живий організм, хіміки зайняті синтезом фторорганічних сполук. Наукова актуальність і народногосподарське значення робіт очевидні.

З цією ж метою — науково-навчальною, приступили до створення лабораторій умовних рефлексів, динамічної анатомії, фізіології і психології спорту, з окремих питань фізики твердого тіла та ін. 32 викладачі ведуть дослідження з педагогіки вищої школи, методики викладання в середній школі.

З останньою найтісніші зв'язки. Перебудова програм середньої школи обумовила, відповідно, зміни і в нашій роботі. Введено нові спецкурси, кафедри взяли на себе і перепідготовку вчителів згідно з новими програмами, і допомогу учням у плані виявлення та розвитку здібностей. Діють школи юних математиків, фізиків, хіміків.

Коло обов'язків і діяльності викладачів вузу досить широке, і перевантаженість їх стає справжнім лихом з усіма негативними наслідками. Наукова організація праці викладача — проблема, над якою ми працюємо. Але треба й іншим товаришам пам'ятати це, і скажімо, запрошувати науковця тільки у великі аудиторії, створивши для малих актив інтелігенції під керівництвом ученого.

Й. М. СВИНКО, декан природничого факультету. Кількісно наш факультет в інституті найбільший, а з нового навчального року ще планується розширення — почнемо набір на спеціальність викладача хімії з додатковою — біологія. Це радує. Якість роботи вчителя у прямій залежності від його підготовки. А в нас ще немало працюють не за фахом. Покінати з таким небажаним явищем допоможе саме така форма підготовки кадрів.

Вивчення стану справ показало, скажімо, що в межах 50 процентів викладачів географії — не географи за освітою. Переважно це біологи або історики. Так у нас, на Ровенщині, на Закарпатті. Сподіваємось, наступним етапом стане відкриття на факультеті нового профілю — підготовка вчителів географії з додатковою спеціальністю біологія. Це диктується життям і ми вже готуємось до цього.

У цій статті ми згадали деякі з питань, які

яльності, автототосправи, керівників з вйськово-прикладних видів спорту. Всього в інституті 15 груп громадських професій, і охоплюють вони понад 450 студентів. Крім усього сказаного вище, студент здобуває ще одну спеціальність, яка необхідна майбутньому вчителю.

Для прикладу. В школі комсомольського активу та пропагандистів і лекторів студенти оволодівають навиками комсомольської роботи, організатора позакласної роботи, вчаться ораторському мистецтву пропагандиста і лектора. Вивчення марксистсько-ленінської теорії служить теоретичною основою у підготовці до роботи пропагандистом.

Багато знахідок у кафедрі загонного вожаго, яку очолює викладач Е. Ф. Андрієвська. У них широке поле діяльності — 14 середніх шкіл міста.

Наше місто — це місто молоді, студентів. От би відкрити студентський клуб, де б збирались для розваг, дискусій, вчилися

Особливу увагу приділяємо нині створенню посібників і методичних розробок для вчителів фізвиховання та студентів. У найближчі два-три роки будуть видані посібники з рухомих ігор, з використання загально-розвиваючих та підвідних вправ у шкільному уроці фізвиховання.

На кафедрі розробляється наукова тема: «Фактори, які обумовлюють вибір і формування в учнів педагогічної професії». Вона має не лише теоретичне, а, головним чином, практичне значення. Бо розглядає питання профорієнтації як в загальному, так і в конкретному плані, науково обґрунтовує необхідність тривалого і старанного вивчення нахилів, здібностей та інтересів дітей. Це допоможе правильно спрямувати їх розвиток і, врешті-решт, дасть змогу поповнювати вузи в цілому, а педагогічні — зокрема людьми, що свідомо обрали ту або іншу спеціальність.

У нових умовах розширилися наші можливості в справі підвищення спортивної

вивченню стану справ показало, скажімо, що в межах 50 процентів викладачів географії — не географи за освітою. Переважно це біологи або історики. Так у нас, на Ровенщині, на Закарпатті. Сподіваємось, наступним етапом стане відкриття на факультеті нового профілю — підготовка вчителів географії з додатковою спеціальністю біологія. Це диктується життям і ми вже готуємось до цього.

У новій п'ятирічці плануємо розширити обсяг науково-дослідних робіт за господарсько-договірною тематикою. Тому потрібні лабораторії для хімічних дослідів, хіміко-біологічного аналізу ґрунтів. Кадри є, і досвід — теж. Роботи наших хіміків по синтезу нових барвників мають господарську цінність для медицини, заводів. А ще цінніше — той дух творчості і пошуку, що виносять наші випускники-вчителі зі стін інституту і, як естафету, передають учням.

Готуємось ми і до відкриття аспірантури при факультеті.

В. Г. Лук'яненко.

А. С. Галіцин.

Б. М. Шиян.

В. І. Трошенко.

гарних манер, де б діяла рада клубу і відповідні відділи.

І. П. СМОЛІЙ, завідувач кафедрою педагогіки і психології. Все, що людина робить, писав Карл Маркс, проходить через свідомість. Отже, через свідомість шлях до її розуміння, серця, вчинків. При умові, що шлях — правильний. А таким бути йому допоможе психологія.

Нині психологія стала наукою універсальною, бо вийшла далеко за межі шкільних і педагогічних колективів — у виробничі. Навіть у спеціальних технічних вузах вводиться предмет психологія. Цим завдячуємо вимогам життя і рівню людської особистості, суспільства в цілому.

У майбутньому цей процес немірно поширяться. Виходячи з таких передумов, і будемо свою роботу. Початок — з дитячих колективів. Уже говорили про успішних загонних вожатих, досить ефективно працюють студенти в дитячих кімнатах міліції. Критерій — дружба, вивчення причини збочень.

Загальнодержавна проблема на сьогодні — профорієнтація, зв'язок навчання з життям. Подекуди спрощено її розуміють, зводять до лекцій, зустрічей, розподілу при випуску. Треба йти через ранні

майстерності майбутніх фахівців. За п'ятиріччя буде підготовлено щонайменше двадцять майстрів спорту, 35 першорозрядників з спортивної та художньої гімнастики.

М. Д. КАСЯНЕНКО, проректор по навчальній частині. Тільки хто сам — творець, людина з невсипущою енергією і любов'ю до дітей, той може повести їх за собою, у світ науки і праці. А творчий працівник народжується у творчій лабораторії, якою повинен бути вуз. Для цього напружено працюємо.

Щоб знайомити студента з сучасними досягненнями науки й техніки, навчити самостійно здобувати знання, викладач сам має бути і дослідником, і науковцем — бути на передньому краї науки.

Науковою роботою охоплені в нас майже всі викладачі. Діє проблемна лабораторія програмованого навчання, де викладачами математичних кафедр і студентами фізико-математичного факультету створено кілька програмованих посібників, а контрольно-навчаюча машина «Квантор-1» і «Квантор-2» буде подана на ВДНГ у павільйоні «Народна освіта». Сконструював машину старший викладач І. Ф. Следзінський на основі алгоритмів програми, розроблених мною, а виготовили студенти.

В. О. ШИМАНЬСКА, завідувача кафедрою ботаніки. Усі викладачі ведуть наукову роботу, а семеро до 1975 року захистять дисертації. Двоє з них — докторські і п'ятеро — кандидатські. Тематика досліджень у значній мірі пов'язана з життям, покликана служити розв'язанню актуальних народногосподарських проблем.

Шестеро членів кафедри працюють над комплексною темою «Вивчення лікарських рослин Заходу УРСР». Робота здійснюється на базі флори Заходу республіки, в тому числі Тернопільщини. Зокрема, вивчаються запаси сировини, крім нашої, сусідніх Волинської, Ровенської, Львівської та Івано-Франківської областей. Розгортається пошук біологічно активних речовин з класу так званих глікозидів. Ці речовини широко представлені в рослинному світі, використовуються для лікування серцево-судинних хвороб, атеросклерозів, хвороб печінки, променевої та інших. У широких дослідженнях поруч з нашими товаришами беруть участь працівники кафедри фармакології Івано-Франківського медичного та Харківського хіміко-фармацевтичного інститутів.

Крім уже названої комплексної теми, на кафедрі вивчаються біологія деяких рослин Товтрового кряжу та Поділля і вплив ціанінових барвників як стимуляторів росту рослин. До досліджень залучені студенти, що сприяє їх збагаченню і водночас допомагає підготувати потрібну нам наукову зміну.

Ми вже довгий час працюємо над проблемою вивчення, відтворення, раціонального використання та охорони природи Поділля і Прикарпаття. У 1963 році провели з цих питань першу науково-виробничу конференцію, в якій взяли участь вчені з різних кінців республіки. Вона визначила напрямки і основні завдання досліджень. Тепер готуємо другу, яка підсумує зроблене, намалює плани на наступне п'ятиріччя. Вже надійшли заяви на участь у конференції від 230 спеціалістів України, в тому числі від 22 докторів і 85 кандидатів наук.

Герц

В. О. Шиманська.

І. М. Свинко.